

СВЕТОСЛАВ МИНКОВ

КОЛЕТ ОТ АМЕРИКА

chitanka.info

Преди две години името на полковник Стамат Скаридов попадна в един списък на офицери, които трябваше да напуснат армията, както се казва, по идейни съображения. Съблече той униформата въпреки желанието си и внушителната му фигура просто се стопи в един лошо ушит костюм от груб наряден плат. Скаридов стана обикновен гражданин на републиката и заедно с жена си и дъщеря си започва нов живот в своя стар апартамент от две стаи, кухня и тъжен вестибюл с полуизсъхнал аспарагус на прозореца.

Тогава именно гражданинът Скаридов изпита за пръв път в живота си истинско въннение от така наречените връзки с чужбина. Той имаше по-голям брат, който бе заминал отдавна в Америка и след хиляди прекеждия и несполуки бе успял да стане собственик на скромно ресторантче в Торонто. Когато научи за цивилното преображение на брата си, възпитаният вече в американска благотворителност българин започна да му изпраща редовно колети с дрехи, консерви и всевъзможни други синтетични чудеса. Тия колети озаряваха като ослепителни метеори сивото делнично всекидневие на гражданина Скаридов и хвърляха цялото семейство в панически възторг. Пратките съдържаха наистина стари полуизтрити костюми и рокли, освежени с химическо чистене, евтини обувки и бельо, неразгадаеми консерви, предизвикващи странни вкусови усещания у българина, но Скаридови се кълнях, че такава стока няма никъде другаде по света, носеха с гордост американските дрехи и алчно поглъщаха всички произведения на задокеанската хранителна индустрия. Сам Скаридов захвърли с презрение нарядното си облекло и тръгна из улиците в малко възкъсичък костюм с цвета на пролетно небе, като внезапно оживяла статуя от ясносин порцелан. Както и трябваше да се очаква, колетите от Америка изиграха решителна роля за ориентирането на семейството. Скаридови стигнаха до ликуващото заключение, че само Америка ще спаси света, и от сутрин до вечер пееха хвалебни псалми на западната демокрация.

Неотдавна Скаридови получиха нов колет от Торонто. Събраха се радостно те около пакета, отвори го нетърпеливо и заизваждаха отвътре познатите тенекени кутии с чудесно нарисувани надписи, на които бе отпечатано не само съдържанието на кутията, но и количеството на калориите, а на някои по-силни синтетични консерви — дори и броят на конските сили. Тук имаше и калифорнийски

лимонов сок, ухаещ на най-чист бензин, и яйчен прах, който се препоръчваше и за пудрене на бебета, и пастьоризирано мляко на прах, от което можеше да се прави и лепило за кърпене на стари галоши, и силно подсладен пастет от гъши дроб, напомнящ мармалад от месо — и какво ли не още. Само една голяма никелирана кутия, по-люксовна от другите, но също тъй добре запечатана, нямаше етикет и човек наистина не можеше да разбере какво лакомство се крие в нея.

Разбира се, тайнствената кутия бе веднага отворена и пред любопитните погледи на озадаченото семейство се откри някакъв сив прах от неизвестен произход. Бащата напљунчи пръста си, натопи го в загадъчната субстанция, после го облиза и дълго и замислено мляска, за да разбере вкуса му. Най-сетне с непогрешимия си чревоугоднически инстинкт той установи, че това е някакъв нов витамин, още непознат на европейската наука.

— Американците са майстори на витамините, само те могат да открият такова нещо — рече авторитетно Скаридов и тоя път налапа цяла лъжичка от съдържанието на никелираната кутия.

И тъй, полученият нов витамин от Америка зае почетно място върху трапезата на Скаридови. Трябва да признаем, че той наистина беше твърде приятен за ядене и превъзхождаше по вкус всички други американски консерви и деликатеси. Скаридови унищожаваха с ненаситна алчност сивия прах, като не сядаха без него нито на закуска, нито на обед, нито на вечеря. Те го слагаха в чай, в кафе, в супа, в яхния, посипваха го върху макарони, смесваха го с амонячна сода и правеха чудесни сладкиши.

Благодатното въздействие на чудния витамин се почувствува в най-скоро време. Гражданинът Скаридов престана да се оплаква от язвата си в стомаха, съпругата твърдеше, че ишиасът ѝ е минал, а двамата заедно не можеха да се нарадват на дъщеря си Кейт (кръстена Катерина), чийто тен на лицето според тях беше станал благородно матов, като на истинска холивудска кинозвезда.

Щастливото семейство тръбеше наляво и надясно каква велика страна е Америка и канеше у дома си роднини и приятели да опитат необикновения витамин.

За да даде на читателя по-ясна картина за въздействието на вълшебния прах върху гостите, които се точеха у Скаридови, тук авторът ще си позволи да представи следната малка сценка.

Във вестибюла на Скаридови, край дълга разтегателна маса, са насядали десетина мъже и жени — все хора на почетна възраст с повехнала външност.

Скаридов и Кейт забавляват гостите.

Скаридов. Войната, само войната ще ни оправи нас! Каквато водородна бомба са измислили американците, никой не я е и сънувал. На сто километра всичко живо изгаря. Две такива бомби стигат за България!

Първа гостенка (*уплашено*). Че тогава и ние ще загинем от тая бомба!

Скаридов. Не се плашете. Тя нас няма да засегне. Тя е нагласена да действа само срещу комунистите. Има специален механизъм на опашката си.

Първи гост. Ха да видим сега какво ще правят русите!

Втори гост. Уж и те имали водородна бомба.

Скаридов. Отде ще я имат? В Русия няма водород. Там има само кислород, азот и може би... малко въглен двуокис.

Разтваря се една странична врата и във вестибюла влиза Скаридова с престилка от посребрена материя и с голям поднос, на който са наредени чашки с кафе. В средата на подноса е сложена и никелираната кутия.

Скаридова (*приближава се до масата и поднася кафето. Към Кейт*). Кейт, дай бисквитите.

Кейт отива при бюфета и поднася стъклена фруктиера с бисквити.

Втора гостенка (*като пипа престилката на Скаридова*). Ах, каква престилка! И тя ли е от Америка?

Скаридова. Да. Със същия колет я получихме.

Трета гостенка. Вижте й само цвета — същинско сребро.

Втори гост. И тая престилка трябва да е атомна. Аз тъй си представлявам атома — със сребърен цвят.

Скаридов. Не е чудно. На американците всичко им е атомно. Там атомите са просто без пари. (*Към гостите.*) Моля, заповядайте! Опитайте само да видите какво се казва американски балсам!

Скаридова. Вземете си и от бисквитите! И те са правени със същия витамин.

Гостите пият кафе, пресягат към фруктиерата и си вземат от бисквитите.

Първи гост (*като сърба с наслада*). Каквото искат да ми разправят, но няма по-гениални хора от американците. Ох, ох, като мехлем ми пада!

Трети гост. И моят баджанак получи наскоро колет от Америка. Ядохме у тях знаменити консерви, знаете, но такова нещо, право да си кажа, нямаше.

Скаридов (*развълнувано*). Кажете, не усещате ли вкус на малини?

Четвърта гостенка (*недочула*). Да, вярно, същинска ванилия.

Пета гостенка. Ах, и бисквитите са божествени! (*Към Скаридова.*) Марче, нали ще ми препишеш рецептата?

Скаридова. Тя, рецептата, е лесна, ами де ще намериш от същия витамин? Тук витаминът е главното, а не яйцата и захарта.

Втора гостенка (*с въздишка*). Блазя им на американките. С такъв витамин всеки може да се отсрами пред гости. А у нас какво е? Оня ден съм обикаляла цяла сутрин пазара за бакпулвер. Никъде няма бакпулвер, представете си!

Скаридова. То да имаше винаги от този витамин, не ми трябва на мене никакъв бакпулвер. Миналата неделя направих кекс за годишнината от сватбата на кумците ни. Нямах бакпулвер, сложих само повечко витамин в тестото. Че като бухна оня ми ти кекс — изскочи цяла педя из формата.

Четвърти гост (*любопитно*). А бе я дайте да видим как изглежда този знаменит витамин.

Скаридов (*взема кутията от подноса и я подава на госта*). Заповядай!

Четвърти гост. Чудно нещо. На глед — най-обикновен сив прах. Просто да не вярваш, че има такива свойства.

Пета гостенка. Извинете, мога ли да го видя и аз! (*Поема кутията и се взира в праха.*) Да, сив прах. Малко прилича на пепел.

Никелираната кутия минава от ръка на ръка.

Трети гост (*разглежда праха*). Виждал съм някъде също такъв ситен барут, но не мога да си спомня къде.

Първи гост. Защо ли няма нито етикет, нито надпис?

Скаридов (*поверително*). Сигурно го пазят още в тайна, докато започне масовото производство. Тогава ще му сложат етикет и ще

пуснат рекламата.

Пети гост (*разглежда праха*). Много бързо сте унищожили тоя витамин бе, хора! Я вижте, показало се е дъното на кутията.

Скаридов. Да, останал е прах само за няколко кафета. Утре ще пиша на брата да изпрати още две кутии.

Втора гостенка. То малко неудобно е да ви задължавам, но пишете да изпрати и за нас една кутия. Ще си я разделим кооперативно и ще платим там колкото струва.

Скаридов. Защо да е неудобно? Ще му пиша да изпрати три кутии.

Трета гостенка. По-добре нека изпрати четири. Я колко души сме се събрали. Три кутии — за кого по-напред. Тъй поне ще можем и ние да поканим гости и да направим пропаганда на Америка.

Скаридов. Добре, четири кутии ще му пиша да изпрати.

Да оставим сега гостите настрана и да видим какво се случи по-нататък.

След двайсетина дни, когато в никелираната кутия не беше останала нито пращинка и гражданинът Скаридов бе писал вече на брата си да му изпрати още четири такива кутии с витамини, получи се писмо от Торонто. Писмото бе пътувало цели три месеца и пликът му носеше явни следи от безотговорно скитничество по света.

Ето какво пишеше стопанинът на малкото ресторантче в Торонто:

Драги братко,

С настоящето ида да ви известя, че на 6 того 8 часа вечерта нашата мила майка Ангелина почина тук от сърце след кратко боледуване. Горката женица не можа да свикне с тукашния живот и все за родния край мислеше. Ако войната не беше се обявила, тя отдавна щеше да се върне в България. Преди да умре, мама Ангелина помоли да се изпратят тленните ѝ останки в родината и да бъдат погребани там в родната земя. Като изпълняваме нейното последно желание, ние изгорихме тялото ѝ в крематориума

и с днешна поща ви изпращам нейния прах в един пакет с консерви. Там има една кутия, лъскава, без етикет, вие лесно ще я познаете. Погрижи се, братко, да изпълните и вие последното желание на майка и да погребете нейните тленни останки в родната земя.

Приеми много поздравии за тебе, Мара и Катеринка и оставам с почитание твой брат Анастас

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.